

Seriál Labyrint světa a ráj srdce

Metodika k dílu: Devatero řemesel a desátá bída

Základní informace naleznete v příloze [Jak používat metodiky Labyrint](#).

Popis seriálu:

V každém díle vystupují tři hlavní postavy – **Poutník** (který představuje samotného Jana Amose Komenského), **Všudybud** (průvodce, který má právo být všude a volně se pohybovat v Labyrintu) a **Mámení** (tlumočník neboli komentátor). Od Mámení dostal Poutník brýle mámení, přes které vidí vše ve světě zkresleně v růžových barvách. Ale naštěstí je schopen nad brýlemi vidět svět takový, jaký doopravdy je. Poutník vstupuje do **Labyrintu světa**, aby našel štěstí, smysl života a své životní povolání. Na začátku dostal od **Osudu** povolení si nejprve vše prohlédnout a až pak si zvolit své povolání. Vládkyní celého světa je královna **Moudrost**, ve skutečnosti **Marnost**.

Průvodci přivádějí Poutníka mezi řemeslníky a obchodníky. V jejich práci je prý mnoho radosti a užitku.

45 min

Osnova:

1. **Video – Devatero řemesel a desátá bída**
2. **Skupinová práce - Citáty**
3. **Varianta A: Vztah k práci a smyslu práce**
 - Aktivita - Hlasování – chování řemeslníků a kvalita služeb, diskuze o vzorech v životě
 - Skupinová práce - Dobrý řemeslník/podnikatel
- Varianta B: Vztah k penězům a hospodaření s nimi**
 - Živé obrazy - „Děravý měšec“
 - Skupinová práce - Dobrý vztah k penězům
4. **Závěr - shrnutí**

Pomůcky: pro učitele Stickman (podle přílohy), archy A4 s citáty + sady kartiček (8x), volné papíry do skupin (8x)

Cíle:

1. Žák objeví pestrost pohledů na práci, na základě vlastních zkušeností přemýšlí nad smyslem práce a její kvalitou.
2. Žák je motivován odvádět svoji práci poctivě a kvalitně.

Hlavní myšlenka: Vydělávání peněz nenaplní vnitřní potřeby člověka, ale jen ty vnější. Mnoho lidí dělá práci jen pro obživu nebo zisk. Je zde nekonečný koloběh konzumního života – vydělávat, abych utrácel, a zase vydělávat, abych mohl ještě více utrácet. Smysl práce není pouze vydělávání a utrácení peněz, práce může mít hlubší smysl.

1. Video – mezi řemeslníky a obchodníky

Cíl: zjistit, co žáci z videa stihli zaznamenat, zda pochopili hlavní myšlenku a rozvinout krátkou diskuzi, co si o tom myslí.

Jaká nálada (pocit) z videa vyplývala? Jak to na vás působilo? (*ptáme se na emoce*)

Co jste ve videu viděli? Co vás v něm zaujalo? O čem to bylo? (*ptáme se na fakta*)

Jak byli ve videu zobrazení řemeslníci/obchodníci?

Co si myslíte o dnešních řemeslnících/obchodnících?

Jak by se Komenský díval na dnešní řemeslníky/obchodníky dnes?

(*ptáme se na Komenského názory vs. názory dětí*)

10'

2. Skupinová práce - Citáty

Cíl: ukázat pestrost pohledů na práci a proces vydělávání peněz.

Popis práce s citáty:

- Rozdělíme děti do skupin asi po 4 (max. 8 skupin).
Každá skupina dostane vytištěný arch A4 s citáty a sadu kartiček.
- **Zadání pro žáky:** Přiřaďte kartičky k citátům.

- Reflexe:

- A. Učitel postupně nahlas čte citáty a vždy se zeptá třídy, jaké kartičky k němu přiřadili. (*svižně*) Existuje více správných řešení. Cílem není najít jedno správné řešení, ale přemýšlet v souvislostech. Příklady možných přiřazení jsou uvedeny v závorkách.
- B. Který citát se vám nejvíc líbil? V čem vás oslovil?
Se kterým citátem by asi nejvíc Komenský souhlasil (*autor videa*)?
- C. Na závěr pustíme úsek videa (*výběrčí daní, děravý měšec*).
Ke kterému z probíraných citátů by se tento úsek hodil? (*např. b. Lehce nabyl, lehce pozbyl*). Co může symbolizovat děravý měšec?

Citáty:

- a. Bez práce nejsou koláče. – české přísloví (*Ize propojit např. s kartičkami 2, 3, 6*)
- b. Lehce nabyl, lehce pozbyl. – české přísloví (*7, 11*)
- c. Příliš mnoho lidí utrácí peníze, které nevydělali, za věci, které nepotřebují, aby udělali dojem na lidi, které nemají rádi. – Will Smith (*7, 8, 10*)
- d. Měl jsem ohromné štěstí, že jsem peníze a slávu poznal v životě tak brzy. Že jsem po nich nemusel toužit a nestaly se pro mě hlavním životním cílem. Protože když je člověk má, pochopí, že v tom štěstí není. – Jaromír Jágr (*5, 9*)
- e. Chcete-li vybudovat velký podnik, vybudujte nejdříve sebe. – Tomáš Baťa (*5, 12, 13*)
- f. Není nic podivnějšího, než když lidé uznávají poctivost ve hře, ale nikoliv v práci. – John Ruskin (*9, 13*)
- g. Musíme vědět, že jsme stvořeni k větším věcem než k tomu, abychom byli pouhým číslem na světě, že tu nejsme pro diplomy a tituly, pro tu či onu práci. Byli jsme stvořeni, abychom milovali a byli milováni. – Matka Tereza (*1, 4, 14*)
- h. Lenost je sice přitažlivá, ale jen práce dokáže přinést uspokojení. – Anna Franková (*4, 6, 10, 12*)

Kartičky:

1. Moje práce něco změní. 2. Chci mít zajištěnou budoucnost. 3. Kdo nechce pracovat, ať nejlí. 4. Moje práce má smysl. 5. Mé bohatství spočívá v mém srdci. 6. Úsilí se vyplácí. 7. Nechci utrácet zbytečně. 8. Dělán dojem na druhé. 9. Peníze nejsou všechno. 10. Nechci promarnit svůj čas/život. 11. Svoje peníze chci využít smysluplně. 12. Chci pracovat na sobě. 13. Chci odvést poctivou práci. 14. Chci pomáhat druhým.

15'

Učitel zváží, na co chce s žáky dál klást důraz, podle toho ve 3. části programu zvolí variantu:

Varianta A: vztah k práci a smyslu práce

Varianta B: vztah k penězům a hospodaření s nimi

Varianta A: Vztah k práci a smyslu práce**3. Aktivita Hlasování – Chování řemeslníků a kvalita služeb**

Cíl: žáci vyjádří svůj názor na chování řemeslníků a kvalitu služeb

Popis: Žáci se postaví do zástupu (např. do uličky mezi lavicemi). Učitel čte nahlas jednotlivé výroky a žáci hlasují úkrokem doprava (souhlas) nebo doleva (nesouhlas).

Výroky:

Chci, aby se ke mně v obchodě chovali slušně, i když si chci něco jen prohlédnout a pak si to nekoupím.

Když jsem s obsluhou spokojen, měl bych dát spropitné.

Při nakupování se řídím hlavně cenou.

Holič/kadeřnice se má zajímat o můj názor a udělat mi účes podle mého přání.

Je pro mě důležitější, aby na mě uklízečka nekřičela, než aby uklízela dokonale.

Jdu raději tam, kde nečekám, protože obsluha je rychlá.

Líbí se mi, když mají učitelé svou práci opravdu rádi.

Než si koupím nějakou potravinu, přečtu si její složení.

V tom, co nakupuji, se nechávám inspirovat youtubery.

Raději nakupuji tam, kde je milá obsluha, i když je to tam dražší.

5'

Reflexe: Diskuze o vzorech v životě

Cíl: ukázat na to, že práce může mít hlubší smysl

Otázky do diskuze:

Kdo z vás zná někoho ve svém okolí, o kom byste řekli, že odvádí dobrou práci? A dělá ji navíc rád?

Našli byste ve svém okolí člověka, o kterém jste přesvědčeni, že by pokračoval ve své práci, i kdyby zdědil spoustu peněz a nemusel už nikdy pracovat? Proč myslíte, že to dělá?

Jaký může mít práce jiný smysl, než pouhé vydělávání peněz?

3'

Skupinová práce - Dobrý řemeslník/podnikatel

Cíl: shrnutí celého programu, jaké vlastnosti by měl dobrý řemeslník mít, motivace dětí odvádět poctivou práci

Popis: Děti opět rozdělíme do skupin asi po 4. Každá skupina dostane papír A4. Učitel nakreslí stickmana na tabuli a napíše věty podle přílohy. Děti si vše překreslí na svůj papír.

Zadání: Napište kolem stickmana co nejvíce vlastností, které má mít dobrý řemeslník nebo podnikatel.

Práci dětí lze vystavit ve třídě.

Můžeme uzavřít citátem. Admirála US námořnictva William McRaven řekl: "Pokud chcete změnit svět, začněte tím, že si denně ustelete postel."

10'

4. Závěr k variantě A

Moudrá kniha Bible říká, že kdo je věrný v malém, je věrný i ve velkém.

Málokdo ve vašem věku by mohl říct, že je řemeslník nebo obchodník.

Nikdo ale nemůže říct, že nic nedělá.

Možná ti nepřipadá důležité uklízení pokojů nebo příprava do školy.

Ale když se naučíš v těchto malých věcech udělat, co je třeba, i když se ti nechce, máš lepší předpoklady pro to, že jednou budeš ve své práci úspěšný.

2'

Varianta B: Vztah k penězům a hospodaření s nimi

3. Živé obrazy - „Děravý měšec“

Cíl: ukázat, jak snadno lze přijít o peníze

Pomůcky: igelitky, vycpané papírové tašky s fixem nadepsanými názvy značek (např. Billa, Versace, Vans, Lewis, Pepco, atd.), starý mobil, kreditka

Popis:

Učitel čte minipříběhy, někdo z dětí (dobrovolník nebo náhodně vylosovaný) předvádí beze slov to,

co učitel čte.

Po skončení obou scének ostatní hlasují, které kartičky z předešlé aktivity (bod 2) se ke scéně hodí.

Minipříběhy:

1. Sabině (zvolit jméno, které není ve třídě) se od rána nedařilo.

Ráno se pohádala s mámou, odpoledne s kamarádkou, dostala kouli ve škole za neodevzdaný referát,

u oběda se polila omáčkou a má pocit, že se ztrapnila. Prostě den blbec.

Sabinu napadlo, že si potřebuje spravit náladu a že si dojde někam zašopovat.

Ze školy zamíří rovnou do obchodu.

S penězi si starosti nedělá. Má na účtu dost, šetří si na nový mobil.

„Ale co, kašlu na to, babička zas něco pošle.“

Lítá z obchodu do obchodu, za chvíli má plné ruce tašek.

Přichází domů, dívá se na tašky. Pípne jí mobil, sms od kámošky. Bere do ruky mobil a pak jí to dojde:

„Ach jo, to si ten nový mobil koupím až za rok.“

Všechny tašky znechuceně hodí do kouta.

2. Bonifácovi se líbí jedna slečna. Chce na ni udělat dojem, pozvat ji do kina a na dobrou večeři.

Minulý týden se kolem ní motal jeden zazobaný frajer z vedlejší třídy a zval ji na bobovou dráhu. Potřebuje ji oslnit víc než on. Jenže Bonifác nemá peníze.

Tak ho napadlo si půjčit. Obešel pár kámošů a napůjčoval si.

Večer se vydařil a dívka se nakonec zeptala: „Kam mě pozveš příště?“

Naslíbuj se na víkend hory doly a vyráží za kamarády s prosbou o další půjčku.

Co mu na to asi kamarádi řekli? „Nejdřív vrať, co sis půjčil.“

Slíbený víkend se nekoná, slečna šla s frajerem na bobovou dráhu.

Bonifác jde zklamaně ze školy a vidí, že na něj v parku čekají naštvaní kamarádi, od kterých si půjčil...

Hlasování ostatních s kartičkami. Možné řešení pro učitele:

Scénka 1 – Chci mít zajištěnou budoucnost. Nechci utrácet zbytečně. Svoje peníze chci využít smysluplně.

Scénka 2 – Kdo nechce pracovat, ať nejí. Dělam dojem na druhé. Peníze nejsou všechno.

8'

Skupinová práce – Dobrý vztah k penězům

Cíl: shrnutí celého programu, motivace co nejlépe hospodařit s penězi

Popis: Každá skupina dostane papír A4. Učitel nakreslí stickmana na tabuli a napíše věty podle přílohy. Děti si vše překreslí na svůj papír.

Zadání: Napište kolem stickmana co nejvíce způsobů, jak dobře hospodařit s penězi.

Práci dětí lze vystavit ve třídě.

10'

4. Závěr k variantě B

Moudrá kniha Bible říká, že kdo je věrný v malém, je věrný i ve velkém.

Vztah k penězům si vytváříme od dětství, i s malým kapesným.

Je dobré neutráct víc, než mám.

Ve vztahu k penězům plánovat a hospodařit rozumně.

1'